

5. Indenrigsministeriets overvejelser om de Kosovo-fordrevnes fremtidige opholdsgrundlag

5.1. Behov for ophævelse af Kosovonødloven

Det fremgår bl.a. af UNHCR's seneste anbefalinger fra marts 2000, at de fleste Kosovo-albanere ikke længere har et umiddelbart behov for beskyttelse og derfor er i stand til at vende hjem i sikkerhed. UNHCR har oplyst, at denne anbefaling indebærer et ophør af midlertidig beskyttelse og en principiel mulighed for hjemsendelse, jf. nærmere afsnit 4.

Udenrigsministeriet har om forholdene i Kosovo bl.a. oplyst, at der er mange tilfælde af etnisk betinget vold, som primært rammer mindretallene i Kosovo, herunder nu især den serbiske befolkning. Samtidig er provinsen plaget af en betydelig kriminalitet og mafia-lignende virksomhed. En del voldshandlinger må formentlig tilskrives de kriminelle aktiviteter. De grundlæggende strukturer er endvidere endnu svage, herunder er ikke mindst retsvæsenet endnu svagt funderet og langsomt virkende.

Udenrigsministeriet har endvidere oplyst, at situationen i Kosovo er stabil, om end freden fortsat må betegnes som skrøbelig. Langt størstedelen af de flygtede Kosovo-albanere er nu vendt tilbage. Der hersker ikke længere generel nød, og genopbygningen er i fuld gang inden for rammerne af FN's overgangsadministration, UNMIK, støttet af den ca. 30.000 mand store fredsbevarende styrke, KFOR. Alt serbisk militær og paramilitære enheder er trukket tilbage. Den civile administration fyldes i vidt omfang af Kosovo-albanere.

På denne baggrund finder Indenrigsministeriet, at grundlaget for den midlertidige beskyttelsesordning, der blev etableret i Kosovonødloven, ikke længere er til stede.

Det foreslås derfor, at Kosovonødloven ophæves, således at den midlertidige særlige beskyttelsesordning bringes til ophør, jf. lovforslagets § 1. Herved markeres, at der ikke længere er grundlag for at modtage Kosovo-fordrevne som følge af den gennem længere tid afsluttede konflikt i Kosovo.

5.2. Behov for fortsat opholdsgrundlag i Danmark

Efter Indenrigsministeriets opfattelse bør der med hensyn til de særlige Kosovo-fordrevne, der i overensstemmelse med UNHCR's seneste anbefalinger fra marts 2000 fortsat ikke kan udsendes, i stedet etableres et opholdsgrundlag i medfør af udlændingelovens bestemmelser herom med mulighed for integration her i landet.

På denne baggrund foreslås det, at asylansøgninger fra udlændinge med opholdstilladelse efter Kosovo-

nødloven kan behandles, jf. lovforslagets § 4, stk. 3. Herved gives der mulighed for, at de Kosovo-fordrevne, der efter UNHCR's anbefalinger kunne tilhøre en gruppe, der nærer en velbegrunnet frygt for forfølgelse ved tilbagevenden, kan få prøvet under asylsagens behandling, om de kan anerkendes som flygtninge her i landet og dermed blive omfattet af integrationsloven. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at Kosovonødlovens hidtidige bestemmelse om, at en asylansøgning, der indgives af en udlænding med opholdstilladelse efter Kosovonødloven, ikke kan behandles, men skal udskydes, dog i højst to år, ikke finder anvendelse.

Endvidere foreslås det ved en ændring af bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5, at der gives mulighed for at give opholdstilladelse efter udlændingelovens regler til Kosovo-fordrevne med behov for fortsat midlertidig beskyttelse, jf. lovforslagets § 2, nr. 1. Herved gives der mulighed for, at de Kosovo-fordrevne, der efter UNHCR's anbefalinger kunne være særligt sårbare og derfor ikke for tiden bør tilbagesendes, kan få en opholdstilladelse efter udlændingelovens regler og dermed blive omfattet af integrationsloven. Den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5, vedrørende mulighed for at give fortsat midlertidig beskyttelse udvides således fra at gælde personer med opholdstilladelse efter jugoslaverloven til også at omfatte Kosovo-fordrevne, der er modtaget her i landet.

Med henblik på at sikre, at også spontane asylansøgere fra Kosovo, der har indgivet ansøgning om asyl i Danmark inden Kosovonødlovens ikrafttræden den 30. april 1999, kan opnå mulighed for i overensstemmelse med UNHCR's anbefalinger at opnå midlertidig opholdstilladelse, hvis de er særligt sårbare, foreslås bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5, udformet således, at bestemmelsen også omfatter disse Kosovo-fordrevne, selv om de ikke har opholdstilladelse efter Kosovonødloven.

De nævnte opholdsgrundlag efter udlændingeloven vil fortsat være meddelt tidsbegrænset, indtil de pågældende opfylder udlændingelovens almindelige betingelser for tidsbegrænset opholdstilladelse. Opholdstilladelsen vil i denne periode løbende kunne inddrages, hvis grundlaget for tilladelsen var urigtigt eller ikke længere er til stede. Det er således ikke på nuværende tidspunkt hensigten at give de pågældende permanent ophold her i landet.

Det er heller ikke hensigten med de foreslåede bestemmelser at give andre end de Kosovo-fordrevne, der allerede er modtaget her i landet, mulighed for at opnå opholdstilladelse her i landet. Udlændinge fra